

Konsekvens- utredninger

I kraftsetting av
plan- og bygnings-
lovens
bestemmelser

Miljøverndepartementet
Rundskriv
T-3/90

Koff

INNHOLD

1.	Innledning	3
2.	Melding	5
2.1	Tiltak som medfører meldeplikt	5
2.2	Pålegg om melding i enkeltsaker	8
2.3	Innholdet i meldingen	9
3.	Konsekvensutredning	11
3.1	Krav om konsekvensutredning og fastsetting av utredningsprogram	11
3.2	Innholdet i konsekvensutredningen	11
4.	Fagdepartement	13
4.1	Ansvars- og oppgavefordelingen mellom departementene	13
4.2	Fagdepartementenes organisering av utredningsarbeidet	13
5.	Saksbehandling på melding og konsekvensutredning, og oppfylt utredningsplikt	15
5.1	Generelt	15
5.2	Saksbehandling på melding	17
5.3	Saksbehandling på konsekvensutredning	18
5.4	Oppfylt utredningsplikt	19
6.	Overgangsbestemmelser	21
	VEDLEGG	22
1.	Plan- og bygningslovens bestemmelser om konsekvensutredninger – kap. VII-a.	
2.	Forskrifter om konsekvensutredninger etter plan- og bygningslovens kap. VII-a.	

**Til
fylkesmennene
fylkeskommunene
kommunene**

1. Innledning

Bestemmelsene om konsekvensutredninger i plan- og bygningsloven (PBL) kap. VII-a med forskrifter av 27. juli 1990 trådte i kraft 1. august 1990.

Miljøverndepartementet vil i dette rundskrivet reddegjøre for de nye bestemmelsene. I tillegg er det utarbeidet en veileder T-746 som tar for seg bestemmelsene mer i detalj, og en brosjyre T-747. Brosjyren er også tilgjengelig på samisk og engelsk.

Rundskrivet består av 5 hovedavsnitt

- Melding (2)
- Konsekvensutredning (3)
- Fagdepartement (4)
- Saksbehandling på melding og konsekvensutredning, og oppfylt utredningsplikt (5)
- Overgangsbestemmelser (6)

Formålet med regelverket som nå settes i verk er å bidra til at konsekvensene for miljø, naturressurser og samfunn blir en integrert del av saksbehandlingen ved arealplanlegging og utbyggingsvirksomhet av større tiltak. Bestemmelsene blir dermed et viktig virkemiddel i miljøpolitikken i tråd med anbefalinger fra Verdenskommisjonen for miljø og utvikling.

Med «miljø» siktet det både til helse- og trivselsfaktorer for mennesker f.eks. forurensning, støy, lokalklima og trafikksikkerhet. Det kan dreie seg om endringer i naturmiljøet f.eks. landskapsmessige endringer og endringer med følge for naturvern, frilufts- og kulturminnevernet.

Med «naturressurs» siktet det til endringer i naturkapitalen. Slike forhold kan innebære endringer i et-

terspørselet etter visse naturressurser, f.eks. uttak av sand og grus og endringer i vannkvaliteten som kan påvirke muligheten for bruk av vassdrag eller kystfarvann til andre formål.

Med «samfunn» siktes det særlig til virkningene for bosetting, sysselsetting, lokale og samfunnsmessige økonomiske virkninger, og befolkningens velferd på lokalt plan, såvel kulturelt som sosialt.

Bestemmelsene i loven gjelder tiltak som må ha offentlig tillatelse eller godkjenning. De kan være offentlige eller private.

Tiltakene vil stort sett være undergitt sentral behandling, men en del kan bli avgjort i kommunale planvedtak.

Det er vedkommende fagdepartement, dvs. departementet som tiltaket administrativt hører inn under, som har ansvaret for å håndheve konsekvensutredningsbestemmelsene innenfor sitt område, men visse viktige ledd i prosessen skal forelegges Miljøverndepartementet.

De departementer som forvalter interesser som kan påvirkes av tiltaket skal trekkes inn i konsekvensutredningsprosessen.

2. Melding

2.1. Tiltak som medfører meldeplikt

Meldepliktige
tiltak
PBL § 33-3
andre ledd
F§ 2

I samsvar med rammebestemmelsen i lovens § 33-3 andre ledd er det i forskriftenes (F) § 2 i detalj fastsatt hvilke tiltak det skal sendes melding for. Ved fastsettning av kriteriene for de meldepliktige tiltak er det i en viss grad tatt utgangspunkt i eksisterende grenser for sentral saksbehandling eller godkjenning. Til bestemmelserne som er utformet i samråd med vedkommende departement bemerkes:

Bokstav a: - vannkraftutbygging.

Angivelsen i GWh viser til en midlere årlig produksjon. Det er også tatt inn en grense for reguleringsgrad ved vannkraftutbygging. Grensene, 40 GWh eller 9000 naturhestekrefter, er korresponderende og gjelder alternativt.

Bokstav b: - kraftledninger.

Bestemmelsen omfatter nye kraftledninger med 132kV spenning eller høyere og en lengde på mer enn 20 km og forutsettes også å omfatte oppgradering av eksisterende kraftlinjer til slik spenning såfremt dette medfører en endring av eller utvidelse av eksisterende kraftgate. Denne bestemmelsen trer først i kraft 1. august 1995.

Bokstav c: - rørledningssystem.

Med rørledningssystem forstås stamrørledning over land for transport av petroleum med tilhørende regulatorstasjoner, målestasjoner, ventilstasjoner, pumpestasjoner, kompressorstasjoner og andre tilknyttede innretninger. Definisjonen er den samme som i forskrift for transport av petroleum i rørledninger over land, fastsatt av Direktoratet for brann og eksplosjonsvern 20. august 1986 i medhold av lov av 21. mai 1971 om brannfarlige varer §§ 32 og 37.

Den nedre grense for meldplikt etter forskriftene om konsekvensutredninger er satt til rørledningssystem som omfatter rørledninger med trykk høyere enn 4 bar. Bygg og anlegg i tilknytning til petroleumsvirksomhet som etableres uavhengig av bygging og drift av transportanlegg, omfattes av bokstav h.

Bokstav d: – varmekraftverk og kraftvarmeverk.

Bestemmelsen omfatter varmekraftverk, herunder gasskraftverk, og kraftvarmeverk som går inn under energiloven. Den nedre grense for meldepliktige tiltak 10 MW er den samme for begge typer.

Bokstav e: – anlegg av veg og jernbane.

Bestemmelsene gjelder tiltak som krever investeringer på mer enn 200 mill kroner i en periode på åtte år eller kortere tid.

Anlegg av jernbane omfatter såvel jernbanelinjen som tilknyttede terminaler for gods- og persontrafikk.

Masseuttak eller forflytning i form av skjæringer, fyllinger, tunneller m.v. ved anlegg av veg eller jernbane inngår i anlegget.

Veg/jernbanemyndighetenes tiltaksavgrensning slik den framkommer i plansammenheng og i tilgjengelige kostnadsoverslag på det tidspunkt melding vanligvis gis, er avgjørende for den økonomiske grense. Kroneverdien regnes pr. 01.01.1990.

Bokstav f: – flyplasser.

Bestemmelsen gjelder sivile (offentlige og private) og militære flyplasser. Med flyplasser menes alle typer landingsplasser for fly eller helikopter. Bestemmelsen omfatter også vesentlig endring i en flyplassfunksjon. Det er ikke fastsatt noen eksakt størrelsesavgrensning for tiltak som er omfattet av meldeplikten.

Bokstav g: – militære skyte- og øvingsfelt.

Bestemmelsen skal gjelde både utlegging og utvidelse av større militære skyte- og øvingsfelt, og også vesentlig endring i bruken av feltet. Det er ikke fastsatt noen eksakt størrelsesavgrensning for hvilke tiltak som er meldepliktige.

For områder, anlegg og bygninger som blir erklært hemmelige i medhold av lovgivning om forsvarshemmeligheter er det de militære myndigheter som har ansvaret for at lov og forskrifter blir fulgt, jfr. PBL § 86. Dette gjelder også bestemmelsene om konsekvensutredninger. Det vil si at plikten til å utføre konsekvensutredninger ikke faller bort selv om anleggene er erklært hemmelige, men informasjon om og medvirkning ved utredningene må tilpasses hensynet til hemmeligholdelse.

Bokstav h: - store bygg og anlegg.

Bestemmelsen omfatter både private, kommunale, fylkeskommunale og statlige tiltak, og gjelder både oppføring, utvidelse og vesentlig endring av bygg og anlegg. Grensen for meldepliktige bygg på 250 mill. kroner er vesentlig høyere enn beløpsgrensen for sentral behandling av tiltak etter etableringsloven (pr. i dag 100 mill. kroner). Den gjelder investeringer innen en tre års periode.

Et utbyggingstiltak regnes som en selvstendig enhet dersom det bygges under ett på samme sted. Utvidelse som finner sted innen tre år etter at første byggetrinn er ferdig, regnes som en del av første byggetrinn. Eventuelle tiltak som settes i gang etter dette må anses som nytt tiltak, og dermed være på mer enn 250 mill. kroner for å bli meldepliktig.

Ved beregning av tiltakets kostnad legges det til grunn samme definisjoner som Kommunaldepartementet nyter ved praktiseringen av etableringslovens bestemmelser (jfr. rundskriv H-6/90 fra januar 1990). Den nedre beløpsgrensen for tiltak som omfattes av forskriftene regnes i kroneverdien pr. 01.01.90. Næringslivssaker som går inn under etableringsloven må behandles i samråd med Næringsdepartementet.

Bokstav i - uttak av malmer, mineraler og masse.

Det er bare tiltak med sikte på kommersiell drift som går inn under bestemmelsen. Grensene på 50 dekar samlet overflate eller samlet uttak på mer enn 500 000 m³ masse er korresponderende og ment å gjelde alternativt.

Bokstav j: - nydyrkning.

Bestemmelsen vil gjelde nydyrkning som skjer med statlig tilskudd, eller nydyrkning i områder bevokst med yngre skog og som behandles etter skogbruksloven. Grensen er satt til dyrking av 300 dekar over fem år, eller for mindre områder som tilsammen utgjør 300 dekar og ligger så nær hverandre at de virker som sammenhengende.

Bokstav k: - skogreising.

Med skogreising menes tilplanting av skog på skogløse områder og skifting av treslag fra løvskog til barskog. Bestemmelsen er først og fremst aktuell for tilfeller der man har flere tiltakshavere som tilsammen driver skogreising i det angitte omfang. Her er arealgrensen satt til 200 dekar eller mer.

Bokstav l: – akvakulturanlegg.

Bestemmelsen omfatter både nyetablering av anlegg, utvidelse av eksisterende anlegg og samlokalisering av flere eksisterende anlegg i sjø og på land. Nye kriterier for fastsetting av størrelsen på akvakulturanlegg er under arbeid hos fiskerimyndighetene. En mer presis størrelsesavgrensning vil bli vurdert tatt inn i forskriftene når disse kriteriene foreligger.

Bokstav m: – havneanlegg.

Meldeplikten omfatter etablering og utvidelse av større havneanlegg og havneutbygging som kan føre til store økninger i sjøtrafikken. Det er ikke fastsatt størrelsesavgrensning, men bestemmelsen vil gjelde ved store anlegg av vesentlig betydning for sjøverts ferdsel eller for trafikkstrukturen.

Bokstav n: – anlegg for spesialavfall.

Det er ikke fastsatt noen størrelsesavgrensning for hvilke tiltak som er omfattet av meldeplikten, men bestemmelsen forutsettes å gjelde større anlegg.

2.2. Pålegg om melding i enketsaker

Pålegg om melding
PBL § 33-3 tredje ledd
F§ 2 andre ledd

Med hjemmel i § 33-3 tredje ledd og forskriftenes § 2 andre ledd kan departementet bestemme at en tiltakshaver skal sende melding om andre slags tiltak enn de som går inn under opplistingen av tiltak under bokstavene a til n i § 2 første ledd. Kriteriene for dette er i følge loven om virkningenes art, omfang eller betydning antas å være store eller usikre, eller det er betydelige motsetninger når det gjelder vurderingen av tiltakets virkninger for miljø, naturressurser og samfunn. Bestemmelsen vil være aktuell for tiltak der det skal anvendes ny teknologi med ukjente virkninger eller hvis tiltaket berører områder som er særlig følsomme. Bestemmelsen kan også bli benyttet på store sammensatte prosjekter som består av enkelttiltak som hver for seg ikke skal meldes. Departementet regner med at bestemmelsen først og fremst vil være aktuell i forhold til tiltak av annen art enn de opplistede. Den kan også bli brukt for tiltak etter forskriftenes § 2 første ledd, men som er av mindre omfang.

Bestemmelse om meldeplikt i medhold av plan- og bygningsloven § 33-3 tredje ledd, jfr. forskriftene § 2 siste ledd, treffes av Miljøverndepartementet i samråd med fagdepartementet. Dets vurdering vil bli tillagt

stor vekt. I slik avgjørelse vil det også være et moment om virkningene kan bli tilfredsstillende belyst i den ordinære saksbehandlingen, ev. i arealplanleggingen. Avgjørelsen etter § 33-3 tredje ledd om å pålegge meddeplikt i enkeltilfeller med den utredningsplikten det medfører, kan påklages innen tre uker, jfr. § 33-3 tredje ledd siste punktum.

2.3. Innholdet i meldingen

Innholdet i meldingen PBL § 33-3 og F§ 3

Meldingen skal gi et konkret grunnlag for å vurdere behovet for konsekvensutredning og for allmennheten til å gjøre sine interesser gjeldende. Dette tilsier at tiltakshaver bør gi en relativt bred oversikt over tiltaket og mulige virkninger for miljø, naturressurser og samfunn.

De opplysninger en melding så langt praktisk mulig bør inneholde er omhandlet i forskriftenes § 3. Opplysingen i paragrafen vil imidlertid ikke uttømmende for alle typer tiltak. Meldingen skal gi tilstrekkelig grunnlag for å vurdere om det er nødvendig med konsekvensutredning og hva den i tilfelle bør inneholde.

I beskrivelsen av tiltaket, jfr. bokstav a, må tilhørende virksomhet som er en naturlig del av tiltaket, og som utbygger selv bekoster som en del av prosjektet, omtales. Dette kan være nødvendige vegtilknytninger, installasjoner, uttak av masse til et vegprosjekt m.v. Det bør også redegjøres for tidligere tiltak på stedet og eventuelle planer om videre utbygging (etappeplaner). Det bør i nødvendig grad pekes på alternative løsninger jfr. bokstav b. Det gjelder både alternative tekniske løsninger og alternativ lokalisering.

En rekke av de problemstillinger som et tiltak reiser, er av en slik art at de er omhandlet i kommunale og fylkeskommunale planer eller er avhengig av tillatelse fra offentlig myndighet, jfr. bokstav c og e. Tiltakshaver må sørge for å innhente opplysninger om dette og er selv ansvarlig for å fremskaffe de opplysninger som kreves i meldingen. Det forutsettes at offentlige myndigheter informerer om de utredningsbehov som måtte foreligge, og om hvor de nødvendige opplysninger kan finnes. Alle viktige opplysninger som dekkes av utredningsplikten bør innarbeides i tiltaksha-

vers melding, uansett om disse er framskaffet av tiltakshaver selv eller andre.

Etter bokstav f skal det gis en beskrivelse av de virkninger tiltaket kan få for miljø, naturressurser og samfunn. Det gjelder virkningene av selve tiltaket og virkningene av nødvendige private og offentlige tiltak, f.eks. utbygging av offentlig infrastruktur i tilknytning til tiltaket. Dersom avbøtende tiltak er aktuelle for å modifisere virkningene, bør de omtales.

I meldingen skal tiltakshaver også komme med et forslag til utredningsprogram dersom det er rimelig å anta at det vil være behov for konsekvensutredning, jfr. bokstav h. Dersom tiltakshaver mener saken er tilstrekkelig belyst i meldingen, kan han konkludere med at det ikke er behov for ytterligere utredninger.

Det er viktig for framdriften i selve saken at tiltakshaver så langt mulig gir de opplysninger § 3 nevner.

3. Konsekvensutredning

3.1. Krav om konsekvensutredning og fastsetting av utredningsprogram

**Krav om konsekvensutredning/
fastsetting av
utredningspro-
gram
PBL § 33-4
tredje
og
fjerde ledd**

Fagdepartementet avgjør på grunnlag av de opplysnings som er fremkommet under høringen av meldingen om det skal foretas konsekvensutredning, og i tilfelle fastsettes endelig utredningsprogram.

Behovet for konsekvensutredning bør ses i lys av hvilke opplysninger arealplanleggingen og en fullstendig søknad kan gi uten konsekvensutredning. Det kan således være aktuelt å unnlate å pålegge konsekvensutredning, men til gjengjeld kreve at søknaden dokumenterer nærmere angitte forhold som kan ha betydning for realitetsavgjørelsen.

Med utgangspunkt i tiltakshavers forslag til utredningsprogram bør det gis en samlet tidsplan for utredningsarbeidet, hvilke fagmiljør som tenkes engasjert, og behovet for tverrfaglig eller tverrinstitusjonelt samarbeid. Utredningsprogrammet bør i seg selv gjøre utredningsprosessen mer rasjonell slik at man unngår tidsspille.

3.2. Innholdet i konsekvensutredningen

**Innholdet
konsekvensut-
redningen
PBL § 33-5
F§ 5**

Konsekvensutredningen skal ta utgangspunkt i det utredningsprogram som vedkommende fagdepartement fastsetter. Det forutsettes at det er meldt fra om alle relevante utredningsbehov før utredningsprogrammet fastsettes. Utredningen skal beskrive det planlagte tiltak og hvilke forhold som kan bli påvirket av det, drøfte de vesentlige positive og negative konsekvenser som antas å kunne oppstå, samt foreslå eventuelle oppfølgingsstudier. Konsekvensutredningen skal i nødvendig utstrekning, belyse virkningene og være relevante i forhold til spørsmålet om, og eventuelt på hvilke vilkår, tiltaket kan gjennomføres.

Det skal også gjøres nærmere rede for aktuelle alternativer og for tiltak som kan avbøte skader og ulemper.

Det vil normalt ikke kunne kreves av tiltakshaver at det gjennomføres utredninger av mer generell eller vitenskaplig art eller andre typer utredninger dersom disse ikke har klar sammenheng med de problemstillinger gjennomføring av tiltaket reiser.

Konsekvensutredningen skal ha en form som gjør den egnet til offentlig presentasjon og være på et lettfattelig språk. Det er en forutsetning at myndigheter, høringsinstanser og andre selv kan vurdere utredningen og det materiale den bygger på. Utbygger skal også utarbeide et kort sammendrag beregnet på mas-sedistribusjon. Relevant grunnlagsmateriale må være tilgjengelig.

4. Fagdepartement

4.1. Ansvars- og oppgavefordeling mellom departementene

**Fagdepartement
F§ 4**

Vedkommende fagdepartement, dvs. det departement tiltaket administrativt hører inn under, er tillagt ansvaret for håndheving av bestemmelsene innenfor sitt felt. Forskriftenes § 4 andre ledd gir en oversikt over hvem som er fagdepartement i relasjon til de forskjellige tiltak som er nevnt i forskriftenes § 2.

I følgende faser i konsekvensutredningsprosessen skal saken forelegges Miljøverndepartementet:

- om utredningsplikten er oppfylt i og med melding eller
- om det skal kreves konseskvensutredning
- hva utredningsprosessen i tilfelle skal gå ut på, og
- om den behandlede konsekvensutredning er tilfredsstillende.

For en del tiltak kan det være tvil om hvilket departement som er fagdepartement, enten fordi flere departement har myndighet i saken eller fordi det ellers kan være uklart. Etter F § 4 siste ledd kan Miljøverndepartementet i samråd med de aktuelle fagdepartement avgjøre hvilket departement som i slike tilfeller skal ha ansvaret for saksbehandlingen.

4.2. Fagdepartementets organisering av utredningsarbeidet

Det vil være opp til vedkommende fagdepartement å organisere utredningsprosessen slik den faller best inn i den øvrige saksbehandlingen.

Fagdepartementet forutsettes å kunne overføre deler av arbeidet med selve prosessen underliggende organer der dette er ønskelig for å samordne saksbehandlingen av utredningen med den ordinære saksbehandling på tiltaket.

De fleste tiltakene som omfattes av bestemmelsene er eller vil bli gjenstand for behandling hos sentrale myn-

digheter, og disse myndigheter vil ha et eget ansvar for at beslutningsgrunnlaget er i orden før det treffes forvaltningsvedtak. Avgjørelser om behandlet melding er tilstrekkelig eller om det skal foretas konsekvensutredning etter fastsatt program og om konsekvens utredningsplikten er oppfylt, bør derfor ikke tas på et lavere nivå enn i direktorater. Dette er selv sagt ikke til hinder for at underliggende etater står for deler av det praktiske arbeidet som følger av bestem melsene.

For enkelte meldepliktige tiltak vil utbygger være en statlig etat. Delegering av avgjørelsесmyndighet til en statlig etat som også er ansvarlig for gjennomføring av tiltaket vil ikke være i samsvar med intensjonene i bestemmelsene om konsekvensutredning. Det forut settes derfor at fagdepartementet ikke delegerer slik avgjørelsесmyndighet til en statlig etat som selv er utbygger av tiltaket.

Melding om tiltak som går inn under bestemmelsene skal i følge loven sendes fagdepartementet. Vedkommende departement kan bestemme at meldingen skal sendes til et underliggende organ. I slike tilfelle er det viktig at dette gjøres kjent slik at tiltakshaver er klar over hvem han skal henvende seg til.

5. Saksbehandling på melding og konse- kvensutredning, og oppfylt ut- redningsplikt

5.1. Generelt

Med bestemmelsene i plan- og bygningsloven og forskriftene her vil det nå være felles regler for konsekvensutredninger av store tiltak. Dette vil bidra til klarere og mer enhetlige regler om konsekvensutredninger for en rekke forskjellige tiltakstyper.

Bestemmelsene om behandling av melding og konsekvensutredninger går fram av loven. De er utformet med sikte på en åpen planleggingsprosess som sikrer at myndigheter, lokalsamfunn og berørte grupper får reelle muligheter til å påvirke valg av alternativer for og utforming av tiltak, samtidig som eventuelle vilkår for gjennomføring av tiltaket klargjøres.

Behandlingen av konsekvensutredninger er delt i to faser, en meldingsfase og en konsekvensutredningsfase. Det er lagt til grunn at bare et fåtall av de meldepliktige tiltakene vil bli underlagt krav om full konsekvensutredning.

Behandlingen av melding og konsekvensutredning vil inngå som en del av forberedelsen til endelig vedtak om tiltaket, og saksbehandlingsreglene blir derfor normalt å anse som prosessledende bestemmelser.

Når det gjelder forholdet mellom bestemmelsene i plan- og bygningsloven og bestemmelser i særlovgivningen om konsekvensutredning er det en forutsetning at vedkommende fagdepartement, som er den ansvarlige både i forhold til de bestemmelser som gjelder for tiltaket og for konsekvensutredningsbestemmelsene, legger opp til en samordnet saksbehandling slik at dobbeltbehandling unngås.

Meldingen skal også sendes kommune, fylkeskommune og fylkesmann som blir berørt, og de er forutsatt gitt en sentral rolle i konsekvensutredningsprosessen. Både på politisk og administrativt hold i kommunen og fylkeskommunen vil man være opptatt av hvilke muligheter og problemer et tiltak vil kunne ha for kommunen og befolkningen i området, og hvordan man gjennom ulike tiltak kan utnytte fordeler og redusere ulemper. Kommunen vil således ikke bare være opptatt av å få klarlagt hvilke virkninger tiltaket vil få, men ofte like mye av hvordan den selv kan forberede seg på å motta tiltaket og hvilket ansvar bl.a. tiltakshaver og det offentlige bør påta seg i den forbindelse. Det blir derfor viktig å få til gode samarbeidsformer mellom tiltakshaver og lokale, regionale og sentrale myndigheter i hver enkelt sak.

Fagdepartementet eller det organ som det bemynndiger vil ha den koordinerende rolle i forhold til andre instanser og parter som vil bli berørt av tiltaket.

Lovbestemmelsene om konsekvensutredning bruker begrepet søknad i forhold til tiltak som går inn under utredningsplikten. Flere av tiltakene fremmes imidlertid ikke gjennom søknad om tillatelse. Det gjelder f. eks. veganlegg som avgjøres etter vegloven eller etter arealplaner i medhold av plan- og bygningsloven. En del grustak er heller ikke avhengig av konsesjon. Det gjelder også landbrukstiltak som gjennomføres etter at det er gitt offentlig tilskott og det vil gjelde utlegging av områder til Forsvaret. For øvrig vil en rekke av de tiltakene som går inn under utredningsplikten også gå inn under reguleringsplikten etter plan- og bygningsloven § 23.

I flere av tiltakene som går inn under forskriftene, vil det kunne bli tale om godkjenning og tillatelse fra flere offentlige myndigheter etter forskjellig regelverk og med avgjørelser truffet på ulike nivåer. Konsekvensutredningsprosessen er utvidete saksbehandlingskrav for det sentrale vedtak på tiltaket og gjelder i tillegg til saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven § 17 og særlover. Avgjørelser under konsekvensutredningsprosessen blir dermed som hovedregel ikke enkeltvedtak, men prosessledende avgjørelser under behandlingen før det treffes enkeltvedtak. Spørsmål om klage vil i tilfelle i hovedsak oppstå i den sammenheng, jfr. Of.prp.nr. 69 (1989–90) om endringer i plan- og bygningsloven side 3. Behandlingen forøvrig på vedtak i saken vil følge de vanlige regler.

Det er satt veiledende frister for saksbehandlingen. Fristene skal sikre at utbygger med rimelig sikkerhet skal vite hvor lang tid saksbehandlingen tar, samtidig som høringsinstansene skal ha tilstrekkelig tid til sin behandling. Det presiseres at høringsfristene er av veiledende karakter og at fagdepartementene kan sette kortere frister for saker under sine fagområder.

5.2. Saksbehandling på melding

Fase 1
Behandling av
melding
PBL § 33-3
første ledd
PBL § 33-4
første ledd
F § 6 nr. 1
tredje ledd

Første ledd i § 33-3 slår fast at tiltakshaveren skal sende melding tidligst mulig under forberedelsen av et tiltak. Av hensyn til den videre prosedyre med konsekvensutredning og for å sikre at allmenne interesser blir trukket inn i tiltakshaverens planlegging, er det viktig at melding sendes i oppstartingen av en sak. Det er helt nødvendig at dette skjer før tiltakshaverens teknisk økonomisk planlegging er fullført.

Fagdepartementet eller det organ fagdepartementet har overført oppgaven til skal legge meldingen ut til offentlig ettersyn og dertil sende den til uttalelse til berørte myndigheter og organisasjoner. Vedkommende organ har ansvaret for hvordan dette rent praktisk skal gjøres. Det bør legges vekt på at de som berøres av tiltaket blir kjent med meldingen. Mest praktisk skjer dette ved kunngjøring i avisar om at melding er utlagt. Tiltaket kan få betydning for en rekke grupper, organisasjoner m.v. Det antas at det mest formålstjenlige vil være å legge meldingen ut i vedkommende kommune, f.eks. på det kontor reguleringsplaner pleier å bli utlagt, men andre steder kan også være aktuelle. Det bør settes en frist for merknader som ikke bør være kortere enn 6 uker, jfr. forskriftene § 6 nr.1 tredje ledd.

Høringsfasen bør konsentreres om merknader, begrunnede krav om mer omfattende utredninger og eventuelle betingelser som må oppfylles dersom en antar at det ikke vil være behov for konsekvensutredning. Det bør i betydelig grad tas hensyn til de merknader berørte kommuner og fylkeskommuner måtte ha til meldingen, da mange av de virkninger som skal utredes særlig vil angå disse.

Nye synspunkter og opplysninger som kommer fram i høringen skal gjøres kjent for tiltakshaver, som alt

etter forholdene i den enkelte sak bør få en rimelig frist til å komme med merknader.

Etter forskriftene § 6 nr. 1 annet ledd bør fagdepartementet innen rimelig frist, normalt fire måneder etter at melding er kommet inn, avgjøre om utredningsplikten er oppfylt.

5.3. Saksbehandling på konsekvensutredning

Fase 2
Fastsetting og behandling av konsekvensutredning
PBL § 33-4
fjerde ledd
§ 33-6
første ledd
F § 6 nr. 2
første og andre ledd

Dersom det etter fagdepartementets vurdering skal gjennomføres en konsekvensutredning, skal fagdepartementet fastsette et utredningsprogram etter at saken er forelagt Miljøverndepartementet. Utredningsprogrammet utformes på bakgrunn av tiltakshavers forslag til utredningsprogram og de merknader som kommer fra berørte myndigheter og interesser i høringsrunden. Det vil normalt ikke være anledning for høringsinstansene eller andre parter til å komme med nye forslag til utredninger etter at det endelige utredningsprogrammet er fastsatt. Det er derfor meget viktig at berørte offentlige myndigheter og andre berørte melder fra om sine utredningskrav innen de tidsfrister som fastsettes. På denne måten kan utredningsprogrammet bli mest mulig gjensidig forpliktende, og sikre at unødige forsinkelser oppstår.

Det er en forutsetning at konsekvensutredningen skal følge med og behandles sammen med forvaltingssaken som gjelder gjennomføring av tiltaket. Det er viktig at det er en slik nær forbindelse mellom selve saken og melding/konsekvensutredning, fordi dette gir myndighetene et bedre og mer fullstendig grunnlag til å treffe avgjørelser på. Like viktig er det at saksbehandlingen på denne måte kan forenkles til fordel både for vedkommende tiltakshaver, myndighetsorgan og øvrige deltakere i prosessen.

Etter at fagdepartementet har fastsatt utredningsprogrammet, er det tiltakshaveren som har ansvaret for at utredningen blir gjennomført som fastsatt i programmet. Forutsetninger om bidrag og medvirkning fra lokale organer, statlige sektormyndigheter og andre bør være gitt i utredningsprogrammet. Programmet bør således også fungere som en støtte for tiltakshaveren under utredningsarbeidet.

Konsekvensutredningen fra tiltakshaver skal under-

gis samme behandling som meldingen. Det vises til det som er sagt foran om den praktiske gjennomføringen. Den skal sendes vedkommende kommune, fylkeskommune og fylkesmannen som er forutsatt gitt en sentral rolle i konsekvensutredningsprosessen. Videre skal konsekvensutredningen sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn. Dette bør søkes samordnet med behandlingen på selve saken etter plan- og bygningsloven eller annen lovgivning. Fagdepartementet, eller det organ som denne oppgaven er overført til, organiserer prosessen og bør fastsette en frist for uttalelse som ikke er kortere enn 3 måneder, jfr. forskriftene § 6 nr. 2 andre ledd.

Etter loven skal det på dette trinn i prosessen holdes offentlig møte. Fagdepartementet, vedkommende kommune eller fylkeskommune avgjør i samarbeid hvordan et slikt møte skal holdes. Tiltakshaver forutsettes å være til stede for å redegjøre for aktuelle problemstillinger og svare på spørsmål knyttet til konsekvensutredningen og det samme bør gjelde berørte plan- og fagmyndigheter. Medvirkning fra uavhengige sakkyndige kan også være aktuelt. Tiltakshaver dekker møteutgiftene.

Fagdepartementet kan i særskilte tilfeller frita for plikten til å holde offentlig møte.

Også ved utarbeidelse av konsekvensutredning og behandling av denne er det en forutsetning at det legges opp til rasjonelle rutiner som er samordnet med den planlegging tiltaket for øvrig må undergis i medhold av plan- og bygningsloven eller andre lover.

5.4. Oppfylt utredningsplikt

Melding
PBL § 33-4
tredje ledd
F § 6 nr. 1

Dersom meldingen, eller de uttalelser som gis i høringsrunden, ikke avdekker noe særskilt utredningsbehov, avsluttes prosessen med at fagdepartementet konstaterer at utredningskravet etter plan- og bygningsloven er oppfylt. Eventuelle krav til tiltakshaver om avbøtende tiltak og oppfølgende undersøkelser kan nedfelles som vilkår ved godkjenning av søknad i vedtaket på selve saken.

Virkningen av dette er at saken kan viderebehandles etter de saksbehandlingsbestemmelser som gjelder for tiltaket, jfr. forskriftenes § 6 nr. 1 første ledd. Det

**Konsekvens-
utredning
PBL § 33-6
andre ledd
F § 6 nr. 2**

forutsettes at meldingen, fagdepartementets oppsummering av uttalelsene og dets vurdering av disse, følger saken.

Dersom det kreves konsekvensutredning er siste fase i behandlingen fagdepartementets avgjørelse om utredningsplikten er oppfylt, jfr. § 33-6 andre ledd og forskriftenes § 6 nr.2. Fagdepartementet utarbeider et dokument med en oversikt om virkningene av inngrep, anbefalinger av hva som kan redusere negative virkninger og ev. vilkår om oppfølgende undersøkelser og etterprøving.

Grunnlagsmateriale som er direkte relevant for hovedfunn og konklusjoner skal listes opp som vedlegg til konsekvensutredningen, og være tilgjengelig ved den offentlige behandlingen av utredningen.

Konsekvensutredningen og fagdepartementets vilkår skal følge saken etter plan- og bygningsloven eller annen lovgivning til de myndigheter som skal treffe vedtak om tiltaket. Utredningen vil således utgjøre en del av et samlet beslutningsunderlag, som også omfatter tekniske og økonomiske forhold.

Saken kan ikke ferdigbehandles før utredningsplikten er oppfylt, jfr. §§ 33-6 siste punktum.

Søknad kan ikke ferdigbehandles før utredningsplikten er oppfyllt. Meningen med bestemmelsen er at det ikke skal kunne gis tillatelse/godkjenning til tiltaket før utredningsplikten er oppfylt. I enkelte tilfelle vil det tidlig være på det rene at saken ikke vil bli innvilget. Dersom vedkommende fagdepartement på grunnlag av innsendt melding uten videre behandling kan fastslå at søknad må avslås, må dette etter kontakt

med tiltakshaver kunne gjøres, uten at det foretas en omfattende høringsrunde på meldingen.

6. Overgangs-bestemmelser

**Overgangs-bestemmelser
§ 120-a
F § 7**

Etter overgangsbestemmelsen i lovens § 120-a gjelder kap. VII-a om konsekvensutredninger i utgangspunktet alle tiltak som ikke er ferdigbehandlet når lov og forskrift settes i kraft. Forutsetningen for bestemmelsen er imidlertid i følge forarbeidene (Ot.prp. 69 (1989-90) side 4) at det legges opp til smidige overgangsordninger som ikke krever utredninger i saker som er kommet igang på en forsvarlig måte etter vedkommende regelverk. I samsvar med dette er det i forskriftenes § 7 gitt overgangsbestemmelser for de forskjellige tiltak alt etter den saksbehandling de for øvrig er undergitt. Videre kan vedkommende fagdepartement i samråd med Miljøverndepartementet bestemme at meldeplikten ikke skal gjelde der saksbehandlingen er satt igang etter annet regelverk. Dette åpner en mulighet for ikke å kreve melding for prosjekter der saken er startet opp etter annet regelverk på en tilfredsstillende måte.

En del eksemplarer av rundskrivet er sendt departementene.

Med hilsen

Oktober 1990

Kristin Helle Valla

Jan Landal

Vedlegg 1

PLAN- OG BYGNINGSLOVENS BESTEMMELSER OM KONSEKVENSENTREDNINGER

KAP. VII-a. KONSEKVENSENTREDNINGER

§ 33-1. Formålet med konsekvensutredninger

Formålet med en konsekvensutredning er å klargjøre virkninger av tiltak som kan ha vesentlige konsekvenser for miljø, naturressurser og samfunn. Konsekvensutredninger skal sikre at disse virkningene blir tatt i betraktnsing under planleggingen av tiltaket og når det tas stilling til om, og eventuelt på hvilke vilkår, tiltaket kan gjennomføres.

§ 33-2. Forholdet til særlovgivningen

Utredningsplikt etter dette kapitlet fritar ikke for utredningsplikt etter annen lovgivning.

§ 33-3. Melding

En tiltakshaver skal tidligst mulig under forberedelsen av et tiltak sende melding om tiltaket dersom det gar inn under forskriftene gitt i medhold av annet ledd.

Kongen kan gi forskrift om at melding skal gis for:

- a) oppføring, vesentlig utvidelse eller vesentlig endret bruk av store bygg og anlegg for bruk i næring eller offentlig virksomhet, så som industri- og petroleumsvirksomhet, bergverk, og tiltak for offentlig og privat tjenesteyting;
- b) åpning eller vesentlig utvidelse av store tiltak som forutsetter vesentlig endret arealbruk, så som skyte- og øvingsfelt, energiproduksjon med tilhørende transportsystemer, transportsystemer for olje og gass, offentlig samferdselsanlegg, vassdragsregu-

lering for øvrig, massetak og nydyrkning og store naturfredninger og liknende vernetiltak.

Også ellers kan departementet i det enkelte tilfelle bestemme at det skal gis melding hvis virkningenes art, omfang eller betydning antas å være særlig store eller usikre, eller dersom det råder betydelige motninger m.h.t. vurdering av tiltakets virkninger for miljø, naturressurser og samfunn. Frist til å klage er i slike tilfelle tre uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet fram til tiltakshaver.

§ 33-4. Behandlig av melding og krav om konsekvensutredning

Tiltakshaveren sender meldingen til departementet, vedkommende kommune, fylkeskommune og fylkesmann. Departementet legger meldingen ut til offentlig ettersyn, og sender den til uttalelse til berørte myndigheter og interesseorganisasjoner. Nye synspunkter og opplysninger som framkommer under høringen skal gjøres kjent for tiltakshaveren.

For meldepliktige tiltak i medhold av § 33-3 skal det foretas konsekvensutredning når tiltaket antas å få vesentlige konsekvenser for miljø, naturressurser og samfunn.

Departementet avgjør på grunnlag av meldingen og uttalelsene til den, om det skal foretas konsekvensutredning.

Departementet fastsetter utredningsprogram på grunnlag av uttalelsene til meldingen.

§ 33-5. Konsekvensutredningens innhold og utforming

På grunnlag av fastsatt utredningsprogram skal konsekvensutredningen i nødvendig utstrekning belyse tiltakets virkninger på miljø, naturressurser og samfunn.

Det skal gjøres nærmere rede for aktuelle alternativer og for tiltak som kan avbøte skader og ulemper.

Konsekvensutredningen skal ha en form som gjør den egnet for offentlig behandling.

§ 33-6. Behandlingen av konsekvensutredning

Konsekvensutredningen bør foreligge samtidig med søknad om godkjenning av tiltaket etter plan- og bygningsloven eller annen lovgivning. Konsekvensutredningen skal sendes departementet og vedkommende kommune, fylkeskommune og fylkesmann. Departementet sender konsekvensutredningen på høring og legger den samtidig ut til offentlig ettersyn. Departementet, vedkommende kommune eller fylkeskommune skal kunngjøre offentlig møte om saken. Departementet kan i særlige tilfelle gjøre unntak fra plikten til å holde møte. Nye synspunkter og opplysninger som framkommer under høringen, gjøres kjent for tiltakshaveren.

Departementet avgjør om kravet til konsekvensutredning er oppfylt. Dersom det i utredningen eller på annen måte avdekkes nye forhold som kan ha vesentlig betydning for tiltakets virkninger på miljø, naturressurser og samfunn, kan departementet kreve tilleggsutredninger.

Konsekvensutredningen skal følge søknad etter plan- og bygningsloven eller annen lovgivning. Slik søknad kan ikke ferdigbehandles før utredningsplikten er oppfylt.

§ 33-7. Kostnader ved konsekvensutredning

Tiltakshaveren bærer kostnadene ved konsekvensutredningen og til spredning av og til møter om denne. Departementet kan bestemme at utgiftene helt eller delvis skal dekkes av staten, fylkeskommunen og kommunen, eller fordeles mellom dem. Når departementet finner det rimelig, kan det også pålegge tiltakshaveren å dekke utgifter til sakkyndig hjelp og lignende for grunneiere, interesserte og kommuner.

§ 33-8. Fornyet konsekvensutredning

For saker hvor det er utarbeidet konsekvensutredning etter § 33-5 og § 33-6, inntrer plikten til å sende melding og eventuelt foreta konsekvensutredning på ny hvis tiltaket ikke er påbegynt innen fem år etter at søknad om prosjektet er godkjent. Departementet kan gjøre unntak fra reglene i første punktum.

§ 33-9. Oppfølging av konsekvensutredning

Departementet kan ved godkjenning av konsekvensutredning pålegge tiltakshaveren nærmere undersøkelser før, under og etter gjennomføring av tiltaket med sikte på å motvirke ulemper ved tiltaket og klarlegge hvilke virkninger tiltaket faktisk har hatt eller vil få ved blant annet nedleggelse.

§ 120a. Utredningsplikt i eller i medhold av lovens kapittel VII-a.

Bestemmelsene om melding og konsekvensutredning i eller i medhold av lovens kapittel VII-a kommer til anvendelse i alle saker som ikke er ferdigbehandlet.

Kongen kan gi forskrifter om at saker som er under behandling ikke skal omfattes av disse bestemmelsene.

Denne loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Vedlegg 2

FORSKRIFTER OM KONSEKVENSENTREDNINGER ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVEN KAPITTEL VII-a.

Gitt ved Kronprinsregentens resolusjon den 27. juli 1990 i medhold av 6, § 33-3 andre ledd og 120 a andre ledd i plan- og bygningsloven av 14. juni 1985 nr. 77.

§ 1 Formål og innhold

Formålet med bestemmelsene om konsekvensutredninger er å klargjøre virkningene av tiltak som kan ha vesentlige konsekvenser for miljø, naturressurser og samfunn. En konsekvensutredning skal sikre at disse virkningene blir tatt i betraktning under planleggingen av tiltaket og når det tas stilling til om, og eventuelt på hvilke vilkår, tiltaket kan gjennomføres.

Forskriftene inneholder bestemmelser om:

- tiltak som medfører meldeplikt (§ 2)
- innholdet i meldingen (§ 3)
- fagdepartement (§ 4)
- innholdet i konsekvensutredningen (§ 5)
- oppfylt utredningsplikt (§ 6)
- overgangsbestemmelser (§ 7)
- ikraftsetting (§ 8).

§ 2 Tiltak som medfører meldeplikt

En tiltakshaver (utbygger) skal sende melding tidligst mulig under forberedelsen av følgende tiltak:

- a) utbygging av vannkraft med årlig produksjon over 40 GWh, eller utbygginger som innebærer en øking av reguleringen i vassdraget med minst 9 000 naturhestekrefter,
- b) bygging av kraftledninger med 132 kV spenning eller høyere, og en lengde på mer enn 20 km,
- c) bygging av rørledningssystem for transport av olje og gass, som omfatter rørledninger med trykk over 4 bar,

- d) bygging av varmekraftverk og kraftvarmeverk på mer enn 10MW,
- e) anlegg av veg eller jernbane som krever investeringer på mer enn 200 mill. kroner over en periode på åtte år eller kortere tid,
- f) etablering eller vesentlig utvidelse av flyplasser, og bygg og anlegg ved eksisterende flyplasser som ledd i en vesentlig endring av flyplassens funksjon,
- g) utlegging av større militære skyte- eller øvingsfelt eller vesentlig endring i bruken av slike felt,
- h) oppføring, utvidelse eller vesentlig endret bruk av bygg eller anlegg dersom dette vil kreve investeringer på mer enn 250 mill. kroner. Utvidelser som finner sted innen tre år etter at første byggetrinn er ferdig regnes som en del av første byggetrinn, |
- i) åpning eller utvidelse av uttak av malmer, mineraler, stein, grus, sand, leire eller andre masser med sikte på salg, industriell utnytting m.m. dersom minst 50 dekar samlet overflate blir berørt eller samlet uttak omfatter mer enn 500.000 m³ masse,
- j) nydyrkning som blir gjennomført på fem år eller kortere tid og omfatter sammenhengende områder på mer enn 300 dekar, eller mindre områder som tilsammen utgjør mer enn 300 dekar og ligger så nær hverandre at tiltakene kan få tilsvarende virking som om områdene var sammenhengende,
- k) skogreising som blir gjennomført på fem år eller kortere tid og omfatter sammenhengende områder på mer enn 2000 dekar, eller mindre områder som til sammen utgjør mer enn 2000 dekar og ligger så nær hverandre at tiltakene kan få tilsvarende virking som om områdene var sammenhengende,
- l) etablering eller utvidelse av særlig store akvakulturanlegg,
- m) større bygge- og anleggsvirksomhet ved etablering eller utvidelse av havneanlegg,
- n) større anlegg til deponering og destruksjon av spesialavfall.

Miljøverndepartementet kan, i samråd med fagdepart-

temetet bestemme at det også skal gis melding for andre tiltak dersom virkningenes art, omfang eller betydning antas å være særlig store eller usikre, eller dersom det råder betydelige motsetninger med hensyn til vurdering av tiltakets virkninger for miljø, naturressurser og samfunn, jf lovens § 33-3 tredje ledd.

§ 3 Innholdet i meldingen

En melding etter plan- og bygningsloven § 33-3 skal, sålangt praktisk mulig, blant annet inneholde:

- a) en beskrivelse av tiltaket og planer for gjennomføring,
- b) en oversikt over alternative løsninger,
- c) en redegjørelse for arealbruk og forholdet til kommunale og fylkeskommunale planer,
- d) en oversikt over offentlige og private tiltak som er nødvendig for at tiltaket kan gjennomføres,
- e) opplysninger om hvilke tillatelser fra offentlige myndigheter som anses nødvendig,
- f) en beskrivelse av tiltakets virkninger for miljø, naturressurser og samfunn på grunnlag av opplysninger som er tilgjengelige på meldingstidspunktet,
- g) en redegjørelse for eventuelle avbøtende forholdsregler,
- h) forslag til utredningsprogram der dette synes aktuelt.

Meldingen skal være kortfattet og på et lett forståelig språk.

§ 4 Fagdepartement

Fagdepartementet er det departementet tiltaket administrativt hører inn under. Fagdepartementet har ansvaret for å håndheve bestemmelsene innen sitt ansvarsområde.

Fagdepartement for tiltak som nevnt i § 2 er:

- Olje- og energidepartementet for tiltak som går inn under bokstavene a til d, og for bygg og anlegg under bokstav h i den utstrekning de omfattes av petroleumsloven,
- Samferdselsdepartementet for tiltak som går inn under bokstav e, for sivilt eide flyplasser under bokstav f, for masseuttak til samferdselsformål under bokstav i og for bygg og anlegg for samferdselsformål under bokstav h,
- Forsvarsdepartementet for flyplasser eiet av forsvaret som går inn under bokstav f, for tiltak under bokstav g og for forsvarrets bygg og anlegg under bokstav h,
- Arbeids- og administrasjonsdepartementet for andre statlige tiltak som går inn under bokstav h,
- Kommunaldepartementet for kommunale og fylkeskommunale tiltak som går inn under bokstav h, og for tiltak under bokstav h som omfattes av etableringsloven med unntak for tiltak i den utstrekning de omfattes av petroleumsloven. For næringslivssaker under etableringsloven skal bestemmelsene håndheves i samråd med Næringsdepartementet,
- Næringsdepartementet for tiltak som går inn under bokstav i,
- Landbruksdepartementet for tiltak som går inn under bokstavene j og k,
- Fiskeridepartementet for tiltak som går inn under bokstavene l og m,
- Miljøverndepartementet for tiltak som går inn under bokstav n.

Dersom flere departementer er fagdepartement for et tiltak eller dersom det er tvil om hvilket departement som er fagdepartement, kan Miljøverndepartementet, i samråd med de berørte fagdepartementene, avgjøre hvilket departement som skal ha ansvaret for saksbehandlingen.

§ 5 Innholdet i konsekvensutredningen

Fagdepartementet avgjør om det skal foretas en konsekvensutredning, og fastsetter i så fall et utredningsprogram etter at disse spørsmål er forelagt Miljøverndepartementet.

Konsekvensutredning skal i nødvendig utstrekning

blant annet omfatte:

- a) en beskrivelse av tiltaket og planer for gjennomføring,
- b) en beskrivelse av alternative løsninger,
- c) en redegjørelse for arealbruk og forholdet til kommunale og fylkeskommunale planer,
- d) en oversikt over offentlige og private tiltak som er nødvendig for at tiltaket kan gjennomføres,
- e) opplysninger om hvilke tillatelser fra offentlige myndigheter som anses nødvendige,
- f) en beskrivelse av miljøet, naturressursene og samfunnsforholdene i de områdene som berøres av tiltaket,
- g) en redegjørelse for tiltakets vesentlige virkninger for miljø, naturressurser og samfunn i anleggsfasen, driftsfasen, ved eventuelle uhell og ved en eventuell nedleggelse,
- h) en redegjørelse for eventuelle avbøtende forholdsregler og deres gjennomføring,
- i) en analyse og vurdering av virkninger som kan gjenstå etter at avbøtende forholdsregler under h er gjennomført,
- j) forslag til program for oppfølgende studier eller etterprøving av tiltakets konsekvenser.

Konsekvensutredningen skal framstå som et samlet dokument skrevet i et lett forståelig språk. Relevant bakgrunnsmateriale skal være tilgjengelig hos fagdepartementet, vedkommende kommune og hos utbyggeren. Utbyggeren skal også utarbeide et kort sammendrag beregnet på distribusjon.

§ 6 Oppfylt utredningsplikt

1. Fagdepartementet avgjør på bakgrunn av behandlingen av meldingen (se pbl 33-4 første ledd), og etter at spørsmålet er forelagt Miljøverndeparte-

mentet, om utredningsplikten er oppfylt gjennom framlagt melding.

Denne avgjørelse bør tas innen en rimelig frist, normalt innen fire måneder etter at meldingen er kommet inn til fagdepartementet, og utbyggeren har gitt alle nødvendig opplysninger.

Fagdepartementet kan sette en rimelig frist for uttalelser til meldingen. Fristen bør ikke settes kortere enn 6 uker.

2. Fagdepartementet avgjør på bakgrunn av behandlingen av konsekvensutredningen (se pbl 33-6, første ledd), og etter at spørsmålet er forelagt Miljeverndepartementet, om utredningsplikten er oppfylt.

Fagdepartementet kan sette en rimelig frist for uttalelser til konsekvensutredningen. Fristen bør ikke settes kortere enn tre måneder.

Fagdepartementet bør, når utredningsplikten er oppfylt, utarbeide et dokument som oversendes utbygger. Dokumentet bør omfatte

- a) en oppsummering av virkninger av betydning som er konstatert ut fra behandlingen av konsekvensutredningen,
- b) anbefalinger av hva som kan redusere negative virkninger av betydning.

§7 Overgangsbestemmelser

Bestemmelsene om melding og konsekvensutredning i eller i medhold av lovens kapittel VII-a skal komme til anvendelse for tiltak som er omfattet av forskriftens § 2 og som ikke er ferdigbehandlet på tidspunktet for ikraftsetting av disse bestemmelsene.

Meldeplikten skal ~~allikevel~~ ikke gjelde for tiltak som går inn under forskriftenes:

- § 2 bokstav a som ved ikraftsettingen er kunngjort i henhold til 4a i vassdragsreguleringsloven eller hvor det er mottatt søknad om konsesjon hos Norges vassdrags- og energiverk,
- § 2 bokstav b før etter 1. august 1995,

- § 2 bokstav e som ved ikraftsettingen er omhandlet i utkast til hovedplan eller kommuneplan eller i forslag til detaljplan eller reguleringsplan dersom planen er lagt ut til offentlig ettersyn,
- § 2 bokstav g dersom forhåndsmelding om planlegging er kunngjort i samsvar med rundskriv FD/Md 1/84 fase 1c,
- § 2 bokstav i som omfatter forekomster hvor det ved ikraftsettingen er mottatt søknad om konsesjon i medhold av lov om erverv av vannfall, bergverk og annen fast eiendom m.v., eller lov om erverv av kalkstensforekomster, lov om erverv av kvartsforekomster og lov om konsesjon og om forkjøpsrett for det offentlige ved erverv av fast eiendom dersom konsesjonssøknad er sendt på høring,
- § 2 bokstavene c, d, f, g, h, m og n samt ikke mutbare forekomster under bokstav i som ved ikraftsettingen er omhandlet i forslag til kommuneplan eller i forslag til reguleringsplan dersom planforslaget er lagt ut til offentlig ettersyn.

Fagdepartementet kan, i samråd med Miljøverndepartementet, bestemme at meldeplikten ikke gjelder for tiltak der saksbehandlingen ved ikraftsetting er kommet igang.

§ 8 Ikraftsetting

Disse forskriftene trer ikraft 1. august 1990.

